

Suntažnieks

SUNTAŽU PAGASTA LAIKRAKSTS

Nr. 9 (222)

Ceturtdiena, 2012. gada 27. septembris

- Suntažos uzsākta pirmās daudzdzīvokļu mājas siltināšana
- Suntažu ūdenssaimniecības attīstības būvdarbi rīt pilnā sparā
- Darbu sāk pirmsskolas izglītības grupu "Suntiņi"

ŠAJĀ NUMURĀ:

- Laivu sezonas noslēgums
- Mēness vērotāju pasākums Suntažu observatorijā
- Bibliotēkas ziņas
- Dzelzsceļa līnijas Rīga - Suntaži - Ērgļi vēsture /turpinājums/
- Oktobris Suntažu kultūras namā

Ilgais ceļš uz bērnudārzu Suntažos beidzot noiets.

10. septembrī internātpamatskolas ēkā darbu sāka Suntažu vidusskolas pirmsskolas izglītības grupa „Suntiņi.”

Skolas direktore Astrīda Ārmane atklāšanas lenti uzticēja pārgriezt Ogres novada domes priekšsēdētāja vietniecei Vitai Pūķei un Suntažu pagasta pārvaldes vadītājam Andrim Ronim.

BŪVVALDES INFORMĀCIJA

14.08.2012 ~ SIA "Sunreal" - degvielas uzpildes punkts diviem sūkņiem nekustamajā īpašumā "Grundulji"
– **noraidīt būvniecības ieceri kā neatbilstošu Suntažu pagasta teritorijas plānojumam.**

15.08.2012. ~ SIA "Līderis" - saimniecības ēkas rekonstrukcija nekustamajā īpašumā "Lielanteni";

22.08.2012. ~ Gints Zunde - Dzīvojamās mājas rekonstrukcija nekustamajā īpašumā "Dzirnavas" – **atbalstīt būvniecības ieceri un izsniegt plānošanas arhitektūras uzdevumu.**

DAUDZDZĪVOKĻU MĀJAS „RĪTI” RENOVĀCIJA

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Projekts tiek īstenots sadarbībā a

Suntažos ar ERAF līdzfinansējumu uzsākta pirmās daudzdzīvokļu mājas siltināšana. Projekts "Daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas „Rīti” Suntažos energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi" (Līgums par projekta īstenošanu Nr. L-DMS - 12 - 0465, identifikācija Nr. DMS/3.4.4.1.0/12/09/412).

Ko paveikuši mājas iedzīvotāji, lai uzlabotu savas dzīves kvalitāti?

Lai sāktu runāt par sekmīgu mājas siltināšanu, pirmais un ļoti būtiskais uzdevums – saņemt visu dzīvokļu īpašnieku piekrišanu darbu uzsākšanai.

Likumdošana ļauj uzsākt projektu, ja vairākums īpašnieku ir piekrituši. Tomēr patiešām sekmīgi projekts īstenosies tikai tad, ja tam būs piekrituši visi īpašnieki. Katrā gadījumā projekta iniciatori un realizētājiem līdz ar to būs daudz vieglāka dzīve.

Ja esat vienojušies, tad nākamais solis – jādibina biedrība, kura pārņems mājas apsaimniekošanu no iepriekšējā apsaimniekotāja. Tas nepieciešams tāpēc, ka diez vai jums izdosies panākt, lai šī brīža apsaimniekotājs tērē savu laiku jūsu mājas siltināšanai.

Kad biedrība nodibināta, jūs esat tiesīgi uzsākt mājas energoefektivitātes paaugstināšanas projekta virziņu.

Par pašu projektu ir atrodams ļoti daudz materiālu Latvijas Investīciju

un Attīstības aģentūras mājas lapā.

Īsumā nākamie soļi:

- jāsasauc īpašnieku kop-sapulce, kas lemj par projekta ierosināšanu,
- vajadzīgs pilnvarojums projekta uzsākšanai (mūsu gadījumā to nodrošina biedrības valdes locekļi),
- jāveic mājas energoaudīts,
- jāizstrādā būvprojekts un izmaksu tāme,
- jāsaņem būvvaldes akcepti,
- jāiesniedz dokumentācija LIAA (Latvijas Investīciju un Attīstības aģentūrā),
- jānoslēdz līgums ar LIAA (ja iesniegums akceptēts),

- jāveic cenu aptauja būvuzņēmēja izvēlei,
- jāizvēlas kredītiestāde – banka,
- jānoslēdz līgums ar banku par kredīta piešķiršanu,
- jānoslēdz līgums ar būvuzraugu,
- jāveic kontu plāna izstrāde, grāmatvedības atskaites,
- jārealizē mājas renovācijas projekts,

• LIAA uzraudzība turpināsies vēl noteiktu laika periodu pēc projekta pabeigšanas.

Sagatavošanās ceļš nav īss (mūsu gadījumā – gads), bet nav arī neiespējams.

Kredīta summa katrai mājai – atkarībā no energoaudīta – būs atšķirīga. Mūsu variantā – ja apsaimniekotājs prasīja, pieņemsim, 0,10 sant./m², tad, ņemot kredītu, 10 gadus maksāsim 0.50 sant./m². Bet labā ziņa ir tāda, ka ziemas periodā pēc mājas siltināšanas kredīts + maksa par patērēto siltumu samazināsies.

Ja izpildīti visi projekta nosacījumi un rezultātā māja guvusi vismaz 20% energoefektivitātes, 50% izmaksu sedz Eiropas Savienība. Ja gadījumā daudzdzīvokļu mājā no 12 dzīvokļiem būtu divi dzīvokļi, kuru iemītniekiem ir maznodrošināto personu statuss, tad ERAF segtu 60% no izmaksām.

Jānis Ārmanis, Lolita Villere

SUNTAŽU ŪDENSSAIMNIECĪBAS ATTĪSTĪBAS BŪVDARBI RIT PILNĀ SPARĀ

Vienošanās Nr. 3DP/3.4.1.1.0/10/APIA/CFLA/018/023

"Ūdenssaimniecības attīstība Ogres novada Suntažu pagasta Suntažu ciemā"

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

2012. gada 1. augustā Ogres novada Suntažu pagasta pašvaldības aģentūra "Rosme" ir noslēgusi līgumu ar SIA "Matthai" par Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzfinansētā projekta "Ūdenssaimniecības attīstība Ogres novada Suntažu pagasta Suntažu ciemā" būvdarbiem. Būvdarbu iz-

maksas (summa bez PVN) ir LVL 276 484.69. Realizējot projektu paredzēts izbūvēt jaunu artēzisko urbumu pie esošās ūden atdzelžošanas stacijas "Lakstīgalas", izbūvēt ūdens rezervuāru ar otrā pacēluma sūkņu staciju, kā arī rekonstruēt ūdensvadu 1854 metru garumā un izbūvēt jaunu ūdensvadu

53 metru garumā. Lai uzlabotu notekūdeņu savākšanu, paredzēts rekonstruēt 2 kanalizācijas sūkņu stacijas, izbūvēt jaunu kanalizācijas kolektoru 242 metru garumā un rekonstruēt 769 metrus kanalizācijas kolektoru. Būvniecības darbi uzsākti 2012.gada 16. augustā, bet jāpabeidz līdz 2012.

gada 19. oktobrim.

Būvuzraudzību veic Nils Spilners, bet autoruzraudzību SIA "FIR-MUS Design and Construction".

Šobrīd būvniecība ir pusceļā, izbūvēts 1100 metri ūdensvads un 500 metri kanalizācijas fīkli, izurbts jauns

dziļurbums 160 metru dziļumā, tiek būvēti pieslēgumi pie dzīvojamām mājām. Līdz būvdarbu pabeigšanai atlicis nepilns mēnesis, pēc tam izrakņātie pagalmi tiks nolīdzināti, ceļu segumi atjaunoti, iesēta jauna zāle.

PA "Rosme" direktors Valdis Ancāns

KĀ BĒRNI JŪTAS SAVĀS OTRAJĀS MĀJĀS?

Tās mazās meitenes un tie ma-zie zēni, kuru pirmsskolas gadi pagāja, mērojot ceļu uz Lauberes, Madlīenas, Ogres vai Mālpils bērnudārziem, nu jau paši kļuvuši par vecākiem un vecvecākiem. Turpat 50 gadu garumā suntažnieku sarunās uzvirtojies, pierimis un no jauna izskanējis sarūgtinājums

par to, ka pagastā, kurā ir ap 2000 iedzīvotāju, nav sava bērnudārza. Vienmēr kaut kā pietrūka – vai nu ieinteresētības vai entuziasma, vai naudas.

Nu beidzot sapnis ir īstenojies. Kopš 10. septembra vecākiem ir iespēja, dodoties uz darbu, uzticēt bērnus

profesionālām audzinātājām.

Samazinoties audzēkņu skaitam Suntažu internātpamatskolā, atbrivojās telpas – internāta 2. stāvs, kurš tagad piemērots pirmsskolas iestādes vajadzībām.

KĀ BĒRNI JŪTAS SAVĀS OTRAJĀS MĀJĀS?

Niklāvam patīk braukt ar mašīnām pa ceļiem, kas iezīmēti lielajā paklājā.

Litai patīk dziedāt un dejot.

Matīsam patīk āra laukumā šūpoties un braukt no slidkalniņa.

Kā bērni jūtas savās otrajās mājās? Iesim viesos!

Kopš pirmā soļa ēkā jūtamas rūpes par bērnu drošību. Pirmsskolas grupai ir izveidotas savas ārdurvis, kas slēgtas nejausiem garāmgājējiem. Zvans pie durvīm ļauj audzinātājam un auklītei redzēt nācēju un atslēgt durvis.

Aiz durvīm – silta, mīla bērnu pasaulīte. Lai nenomaldītos gaišajā kāpņu telpā, jāiet pa mazo, krāsaino pēdiņu ceļu.

Un tad jau esam klāt. Nenonākam gan standartveida bērnudārza grupiņā ar garderobi priekšplānā, plašu mācību un rotaļu telpu turpinājumā un guļamtelpu dziļāk atdalītajā telpā. Arī te tas viss, protams, ir, tikai abpus garam gaitenim, kuru mājīgu dara audzinātāju darinātie dekorī – rudenīgās kļavu lapas – un bērnu darbiņu izstāde.

„Visi mācāmies,” stāsta audzinātāja Gunta. „Apgūstam telpas, pielāgojamies režīmam. Ar katru dienu kļūst mazliet vieglāk. Ar jauno situāciju aprod bērni, aprod arī vecāki.”

Pirmie bērni darbdienu rītos tiek atvesti jau drīz pēc 7.00, grupiņa atvērta līdz 19.00.

Vecākiem ziņojumu stendā piedāvāta informācija gan par dienas režīmu, gan par to, kas būs bērnu brokastu, pusdienu un launaga ēdienkartē.

Bērni te mācās ne vien daudzēties ar saviem vienaudžiem, bet rotaļnodarbībās apgūst arī iemaņas latviešu valodā, matemātikā, dabas zinībās, sociālajās zinībās, zīmēšanā un rokdarbos. Gandrīz kā skolā, tikai rotaļīgākā veidā. Divas reizes nedēļā ir muzikālās nodarbības ar dziedāšanu un dejošanu. Katru dienu ir arī sporta nodarbības. Bērni labprāt spēlējas arī norobežotajā āra rotaļlaukumā.

Katrai nedēļai audzinātājas plāno vienojošu tēmu. Mūsu viesošanās reize iegadās Sēņu nedēļā pēc tikko aizritējušas rotaļnodarbības, kurā tapušas visdažādākās sēnes jauno zīmētāju izpildījumā.

Pēc darba ir atpūtas brīdis rotaļistabā, kur katrs no 24 bērniem atradis savu nodarbi.

Ar bērniem strādā 2 audzinātājas – Gunta Millere un Ivonna Linde. Abām liela bērnudārza audzinātājas darba pieredze. Arī auklīte Dina Kimerāle ir pieredzējusi sava darba veicēja.

Mājas bērna pirmās nedēļas bērnudārzā nav viegls laiks ne bērnam, ne vecākiem. Bērni ar jaunām situācijām sarod ātrāk. Audzinātājas šeit ir kopā ar bērniem ļoti mājīgi iekārtotās telpās, uzmana un māca viņus patiesi atbildīgi, arī samīļojot sabēdājušos un pasēžot pie gultiņas līdzās bērniem, kuriem grūtāk iemigt pēcpusdienas atpūtas stundās. Vecāki var mierīgi doties savās darba gaitās – bērni ir drošībā un aprūpēti.

Ar Ogres novada pašvaldības atbalstu darbu septembrī internātpamatskolas telpās uzsākusi 3-4 gadīgo bērnu grupu. Janvārī apsoltā iespēja te atvērt arī otru grupu – jaunāka vecuma bērniem.

5 gadīgie un 6 gadīgie bērni pirmsskolas izglītības programmas apgūst Suntažu vidusskolas telpās.

Benita Trasūne

LAIVU SEZONAS NOSLĒGUMS

15. septembrī Abzes upē pie dzirnavu dambja oficiāli tika noslēgta laivu sezona.

Videi un ģimenēm draudzīgo pasākumu ar mērķi godam atvadīties no vasaras, kvalitatīvi atpūsties un, protams, noskaidrot veiksmīgāko braucēju komandu organizēja biedrība „Parkas.”

Laika apstākļi todien pasākuma dalībniekus nelutināja. Apmācīes, brīžiem mazliet liņāja. Bet laiviniekus jau ūdens nebiedē, drīzāk pievelk, jo ieradusies uz sacensībām bija arī tālāki dalībnieki - lielvārdieši, rīdzinieki, ventspilnieki. Astoņas komandas bija gatavas izmēģināt savu varēšanu.

Stāsta Ivars Lācis, viens no pasākuma iniciatoriem: „Sākām ar trases marķēšanu. Salikām bojas. Trases kopgarums bija ap 400 metru. Ar mērenu ātrumu izbraucami 3,5 minūtēs.

Dalībnieki sacentās kanoe (tūristu) laivu braucienos jauktās divnieku komandās.

Sākām ar kvalifikācijas braucieniem. Katrai komandai devām iespēju izmēģināt laivas un meklēt savus taktiskos risinājumus. Sacensības organizējām pēc “play off”

principa, t.i., starta signāls vienlaikus tiek dots 2 komandām, uzvarētāji turpina sacensības nākamajā kārtā.

Cīņas par vietām bija draudzīgi sīvas – par centimetriem! Draudzība arī uzvarēja.

Laivas dalībniekiem „uzsauca” biedrība „Parkas.” Ekskluzīvus diplomus, iespiestus uz ekoloģiska papīra, kas gatavots no makulatūras un kūdras, saņēma gan pirmo 3 vietu ieguvēji, gan atraktīvākā komanda. Visiem tika arī bezmaksas šašliks un šampanietis, un prieks, protams, par aktīvi un azartiski aizvadītu laiku”.

Visas dienas garumā pasākuma dalībnieki izmantoja arī iespēju vizināties ar brīvajām laivām (vienvietīgiem un divvietīgiem kajakiem) pa Abzi.

Biedrības „Parkas” laivu nomas pakalpojumus sezonas laikā izmantojuši laivinieki gan braucieniem pa Mazo Juglu, gan pa Lielo Juglu un Ogres upi. Rudenī Latvijas upes nav ūdeņiem pārbagātas, tādēļ laivotājiem nākas aktivitātes samazināt.

Pavasārī ar līdzīgām sacensībām Suntažos tiks atklāta nākamā laivu sezona. Iespēja tajās piedalīties – ikvienam.

Benita Trasūne

Foto Ivars Lācis

Foto Ivars Lācis

Foto Ivars Lācis

MĒNESS VĒROTĀJU PASĀKUMS SUNTAŽU OBSERVATORIJĀ

Ir veiksmīgi sagaidīts rudens un aizvadīts vēl viens zvaigžņu vērotāju vakars StarSpace observatorijā Suntažos. Kā jau ierasts, rudens sanākšana ir veltīta Mēness tēmai. Kopā ar interresantiem visā pasaulē vienojāties zem viena Mēness un labāk iepazīt Zemes vienīgo dabīgo pavadoni.

Lai arī debesis spītīgi slēpa zvaigžņu dimantus un sieram līdzīgo Mēness pusīti, tas nebūt netraucēja klausītājiem doties kosmosā kopā ar Nīlu Ārmstrongu, kurš, kā pastāstīja Ints Ķešāns, bija pirmais cilvēks, kurš spēris kāju pelēkajos Mēness putekļos. Pieticīgais mazā soļa īpašnieks nu jau atdusas mūžīgā mierā, bet ikviens, arī jūs, varat pieminēt viņa sasniegumus, piemiedzot Mēnesim ar aci.

Šogad īpašs jaunievedums bija virtuālās lekcijas, kuru autores un izpildītājas priecēja klausītājus tikai ar savu balsi. Signe Mikulāne, kura šobrīd izstrādā doktores disertāciju Vācijā, pastāstīja par to, kā Mēness ietekmē Zemi kā planētu, palīdzot klātesošajiem labāk izprast paismus un bēgumus. Savukārt biologe Ilze Dimanta, atrodas tepat Rīgā, pastāstīja par Mēness ietekmi uz dzīvo dabu, tai skaitā arī

Foto Ilmārs Bīte

Arnis Ginters, observatorijas vadītājs

cilvēku. Lai arī šķiet, ka Mēness, jo īpaši pilnmēness laikā, ietekmē cilvēkus un dzīvniekus, zinātniski pierādīts tas joprojām nav. Tomēr arī pati Ilze uzskata, ka pētījumu ir pārāk maz, lai pilnībā izslēgtu spoža objekta iespaidu.

Ja arī nav skaidrs, vai

pilnmēness naktīs tiek paveikti vairāk un bīstamāki noziegumi, var pilnīgi droši teikt, ka Mēness ilūzija pastāv. Ja pavērsieties savos prāta nostūros, tad noteikti varēsiet atsaukt atmiņā reizes, kad Mēness pie horizonta izskatījās biedējoši milzīgs. Dažkārt šo efektu vēl jo vairāk pastiprināja oranžīgi sarkanīgais tonis, kādā bija ietērpies parasti bālais Zemes pavadonis. Pēc brīža, paveroties debesīs, ir nācies secināt, ka Mēness ne tikai ir zaudējis savu iespaidīgo krāsojumu, bet arī kļuvis mazāks. Kāds skaidrojums ir šai ilūzijai? Tas joprojām tiek meklēts. Tomēr ir kāda metode, ar kuru varot šo ilūziju novērst. Brīžos, kad redzat milzīgu Mēnesi pie horizonta, noliecieties uz priekšu un palūkojieties uz Mēnesi caur kājstarpi. Mēness kļūstot pilnīgi normāls.

Ne mazāk interesantā ceļojumā klausītājus aizveda Ilmārs Bīte, kurš bija apkopojis iespaidīgu informācijas apjomu par Mēness iemītniekiem. Izrādās, ka pirmie Mēness iedzīvotāji jeb selenīti ir „radušies” jau sengrieķu laikos. Pat izglītoti un populāri filozofi, matemātiķi un astronomi savulaik uzskatīja, ka uz Mēness ir dzīvība.

MĒNESS VĒROTĀJU PASĀKUMS SUNTAŽU OBSERVATORIJĀ

Tikai 20. gadsimta sākumā mira pēdējās cerības un Mēness tika atzīts par nedzīvu un dzīvībai nepiemērotu vietu. Mūsdienās uz pelēkā Zemes pavadoņa dzīvo tikai dažādu autoru fantāzijas augļi. Protams, pastāv cerība, ka ne tik tālā nākotnē turp atgriezīsies cilvēks, lai atdzīvinātu šo „mirušo pasauli”.

Pavisam neparastu un apbrīnojami vienojošu skatījumu uz Mēnesi piedāvāja Edmunds Andersons, kura stāstījumā iepazīnām Mēness ietekmi uz mūziķu prātiem. No klasiskās mūzikas līdz mūsdienu populārajai mūzikai, no mazās Latvijas līdz plašajai pasaulei Mēness ir atstājis iespaidu uz mākslinieku prātiem, liekot sacerēt gan plūstošas un maigas, gan straujas un skaļas melodijas. Lekcijas noslēgumā klausītāji apvienojās zem viena Mēness, lai paši radītu Mēness mūziku.

Kamēr nogurušie un infor-

mācijas pārblīvītie prāti devās mājup, izturīgākie un zinātkārākie palika observatorijā, lai iepazītu fizikas eksperimentu interesanto pasauli, ar kuru iepazīstināja Aivis Meijers. Tas, kas šķita kā veikls triks un acu apmāns, patiesībā izrādījās stingros fizikas likumos balstīta parādība un zinātnisks fakts.

Katrā ziņā šoreiz arī observatoriju atrast bija daudz vieglāk, par ko īpašs paldies jāsaka uzņēmumam SIA „Troja” un Suntažu pagasta pārvaldei, ar kuru laipnu gādību tika uzstādītas divas brīnišķīgās zīmes, kas arī turpmāk palīdzēs cilvēkiem vieglāk atrast ceļu uz zvaigznēm.

Līdz nākamajai tikšanās reizei ir atlicis vien aptuveni pusgads, kad ikviens interesents 2013. gada 13. aprīlī būs laipni gaidīts, lai pavadītu vakaru Marsa ēnā. Turēsim īkšķus, lai debesis neklātu mākoņi un gaidīsim jūs ciešos!

Anna Gintere

Foto Ilmārs Bīte

Foto Ilmārs Bīte

BIBLIOTĒKAS ZIŅAS

Kā jau vasaras sākumā ziņoju, septembrī ir apkopota apmeklējuma uzskaitē par lasītāju apmeklējumu trešdienās no plkst. 17-19. Ņemot vērā, ka apmeklētāju skaits šajās stundās praktiski līdzinās nullei, sākot no 1.oktobra bibliotēka arī trešdienās strādās no 9-17 (nevis no 11-19).

Sakām paldies visiem, kas piedalījās makulatūras vākšanas akcijā. Pēdējā diena, kad pieņemam makulatūru, ir 3.oktobris. Par rezultātiem informēsim nākamajā mēnesī.

Atgādinu, ka ir iespēja pieteikties uz interesējošo grāmatu lasīšanu, kā arī pasūtīt grāmatas no OCB, ja grāmata nav mūsu bibliotēkas fondā.

Jaunākās grāmatas bibliotēkā:

- 1) Vitingems Dž. Sakņu mazdārziņš
- 2) Mešs R. Dinozauri kā dzīvi
- 3) Pols A. Katiņa
- 4) Latvijas kultūras vēsture
- 5) Ķestere I. Lietišķā etiķete
- 6) Ņūkijs – Bērdens Č. Maikls Džeksons
- 7) Skrīvele K. Mana pasaku ābece
- 8) Pakraste L. Mazais mušķērājs
- 9) Elksne Ā. Mīlēdama
- 10) Pasakas par dzīvniekiem
- 11) Pasakas par princesēm
- 12) Vičers S. Pērļišu rotājumi
- 13) Branta A. Pērļišu virtenes
- 14) Franka A. Izsmalcinātas pērļu rotas
- 15) Grišams Dž. Apelācija
- 16) Freimane I. Cik tālu līdz mīlestībai?

- 17) Seierstade O. Grozijas eņģelis
- 18) Grišams Dž. Nepatiesi apsūdzēts
- 19) Seleckis V. Sārta asins baltā sniegā
- 20) Leante L. Tā tevi mīlu
- 21) Brīdaka L. Zem sargeņģeļa spārna
- 22) Stārste M. Pasaku ābece
- 23) Pifa piedzīvojumi
- 24) Vainere Dž. Laba gultā
- 25) Čailds L. Nāves zona
- 26) Judina D. Tik vienkārši
- 27) Benvils Dž. Neaizskaramais
- 28) Veisbergere L. Vai esi pazīšanas vērts?
- 29) Strubergs P. Āfrika
- 30) Artavs V. Vienos priekos

**Krāsainu un prieka pilnu rudenī vēlot,
Agnese.**

MĒS LEPOJAMIES

Latvijas vispārējās izglītības iestāžu mūzikas skolotāju asociācija izdevusi grāmatu „I Latvijas Mūzikas olimpiādes 2012 laureātu kompozīcijas.”

Izdevumā publicēti 12 darbi, tostarp Suntažu vidusskolas 7. klases skolnieces Veltas Liepas kompozīcija. Anotācijā grāmatas veidotāji raksta: „Veltu ļoti interesē mūzika, īpaši dziedāšana, diemžēl tālā ceļa dēļ nav iespējas mācīties mūzikas skolā. Skolā Velta iesaistās interešu pulciņos – dzied korī, ansamblī, piedalās dažādos talantu konkursos. Veltai ļoti patīk dziedāt. 2012. gada pavasarī meitene tika izvirzīta Ogres novada mūzikas olimpiādei jaunākajā B grupā, ieguva atzinību un tiesības piedalīties I Latvijas Mūzikas olimpiādē Rīgā, kur iegūts

3. vietas diploms. Oriģinālkompozīcija „Agra pavasaris” ir dziesma, kurai Velta ir sacerējusi gan mūziku, gan vārdus. Veltas mūzikas skolotāja ir Inīta Andževa no Suntažu vidusskolas.”

DZELZCEĻA LĪNIJAS RĪGA–SUNTAŽI–ĒRGĻI VĒSTURE

**„Caur tūkstoš vasarām un ziemas vētrām
Šim vilcienam lai lemts pret tāli skriet!”**

(Jānis Grots.)

Turpinājums

1940./1941.gads

1940. gada pavasarī vēl parastā kārtībā notiek Latvijas Republikas Ministru kabineta sēdes. Valsts laikraksts „Valdības Vēstnesis” ziņo, ka satiksmes ministram Bernhardam Einbergam, kas kopā ar dzelzceļa direktoru Kārli Bļodnieku bija atklājis Rīga–Suntaži–Ērgļi dzelzceļa līniju, tiek piešķirts atvaļinājums no 10. līdz 30. aprīlim („Valdības Vēstnesis” nr.80. 1940.gada 10.aprīlī). Tomēr B. Einbergs satiksmes ministra amatā neatgriežas, jo iesniedz atlūgumu, un ar 1. maiju viņa vietā stājas cand. iur. A. Kāposts. Latvijas dzelzceļa direktors Kārlis Bļodnieks paliek savā amatā.

1940. gada 17. jūnijā Padomju Savienības karaspēks pāriet Latvijas robežu, jau 18. jūnijā vakarā Rīgā ierodas PSRS Tautas komisārs Andrejs Višinskis ar pavadoņiem. 1940. gada 21. jūnijā izveidots jauns Ministru kabinets ar prof. Augustu Kirhenšteinu priekšgalā, par satiksmes ministru tiek iecelts inženieris Jānis Jagars, bet Vilis Lācis kļūst par iekšlietu ministru, bet no 25.augusta – par Ministru prezidentu, viņa vietu ieņem Alfons Noviks.

Laikraksts „Valdības Vēstnesis” ziņo par pārvērbībām, – aizsargiem un citiem pilsoņiem jānodod ieroči, visām organizācijām un iestādēm jāiegādājas PSRS karogi namu greznošanai, tiek atstādināti no amata Latvijas Republikas valstsvīri, piemēram, 1940. gada 9. jūlijā atbrīvots no amata Dzelzceļa galvenais direktors Kārlis Bļodnieks, viņa vietā tiek iecelts inženieris Alfreds Spillers (ar 17. septembri), tiek likvidētas visas biedrības un sabiedriskās organizācijas, kas darbojušās Latvijas Republikā. Jau 1940. gada 5. jūlijā tiek pieņemts lēmums par Rīgas Latviešu biedrības likvidēšanu, tad Aizsargu organizācijas likvidēšanu, gaidu un skautu organizācijas likvidēšanu. Tiek likvidētas atturības biedrības, arodu kameras, studentu korporācijas, privātskolas, pat masieru biedrības, novadpētniecības savienības, kārtības policija tiek pārsaukta par tautas miliciju. 22.jūlijā uz Krieviju tiek deportēts Kārlis Ulmanis. 7. augustā tiek nacionalizētas visas izdevniecības un izveidota vienīgā Valsts izdevniecība. „Valdības Vēstnesis”, kas iznāk līdz 1940. gada 30. augustam, ziņo, ka dzelzceļa bijušo atlaides atceltas aizsargiem, jaunsargiem un jaunsardzēm. PSRS satiksmes ceļu tautas komisārs

L. Kaganovičs 1940.g. 16. augustā izdod pavēli 194/c, pēc kuras Latvijas dzelzceļi pāriet PSRS dzelzceļu pārvaldībā un dzelzceļa darba valoda ir latviešu un krievu valoda, par Latvijas dzelzceļa priekšnieku tiek iecelts biedrs Andrejs Vorobjovs. PSRS komisāra L. Kaganoviča pavēlē tiek nosauktas dzelzceļa līnijas, kuras darbojās 1940. gadā Latvijā un kuras turpmāk būs PSRS dzelzceļa tīkla sastāvdaļa. Citēsim tur minētās dzelzceļa līnijas, lai varētu salīdzināt, kuras no tām vēl ir mūsdienā brīvā Latvijā:

„Rīga – Pļaviņas – Madona – Gulbene – Ape, Valka – Rūjiena – Moissakūla (izslēdzot);

Rīga – Rūjiena, Rīga – Gulbene – Sita – Rītupe;

Ieriķi – Valka, Ainaži – Smiltene;

Rīga – Ērgļi, Rīga – Jelgava – Meitene ar nozarojumu Meitene – Bauska;

Rīga – Tukums – Ventspils ar visiem nozarojumiem, kas apkalpo Rīgas jūras līča piekrasti;

Liepāja – Jelgava, Daudzeva – Krustpils – Rēzekne – Zilupe ar pievedlīnijām un atzarojumiem;

Liepāja – Vainode – Reņģe – Jelgava;

Liepāja – Rucava, Liepāja – Kuldīga, Jelgava – Tukums;

Daudzeva – Nereta, Viesīte – Aknīste – Jēkabpils;

Daugavpils – Indra, Daugavpils – Rēzekne – Abrene, Rēzekne – Sita;

Daugavpils – Krustpils, Daugavpils – Zemgale, Daugavpils – Eglaine.

Par Dzelzceļa pārvaldes atrašanās vietu noteikt Rīgu („Valdības Vēstnesis” nr.192. 1940.gada 24. augusts).

Pienāk 1941.gada 14. jūnijs, un dzelzceļi no priecīgas satikšanās vietas pārvēršas par asaru un ciešanu vietu, jo no dzelzceļa stacijām padomju VDK deportē uz Sibīriju tūkstošiem nevainīgu Latvijas iedzīvotāju. Un Suntažu stacija nav izņēmums. Tika deportēti „vairāki simti dzelzceļnieku, kuru vidū gandrīz visi lielāko staciju priekšnieki, virvaldes darbinieki, arī ceļu strādnieki, parasti kantora darbinieki” (Dzelzceļi Latvijā, 2009, 15.) Tiek apcietināts Dzelzceļa galvenais direktors Kārlis Bļodnieks, kaut gan viņš jau gandrīz gadu šo amatu neieņem, un bez tiesas sprieduma izvests uz Vorkutu. Vēlāk K. Bļodnieku pārsūta uz Novaja Zemļa cinka raktuvēm. 1942.gada 2. maijā padomju vara viņu notiesā par kontrrevolucionāru darbību un 1942. gada 9. jūnijā K. Bļodnieku nošauj.

Kārlis Bļodnieks ap 1925.gadu. (Dzelzceļi Latvijā, 2009, 11.lpp.)

Bijušais satiksmes ministrs Bernhards Einbergs, kura pārraudzībā tika būvētas dzelzceļa līnijas Rīga – Suntaži – Ērgļi, Rīga – Rūjiena u.c., paliek Latvijā. Fašistiskās Vācijas okupācijas laikā, 1941.gada jūlijā, viņš ar domu biedriem centās atjaunot Latvijas neatkarību, tiek nodibināts Latviešu organizāciju centrs, lai izveidotu Latvijas pagaidu valdību, tomēr vācu okupācijas vara to nepieļauj. 1943. gada 13.augustā Konstantīns Čakste, Fēlikss Cielēns u.c. izveido Latvijas Centrālo Padomi ar mērķi atjaunot Latvijas neatkarību, tajā darbojas arī B. Einbergs. 1944.gada 17. martā Latvijas Centrālā Padome izstrādā Memorandu Latvijas Republikas faktiskās suverenitātes atjaunošanai, seko apcietināšana un līdz ar citiem tiek apcietināts arī B. Einbergs, gestapo viņu iesloga Rīgas Centrālcietumā, 1944.gada 26.septembrī viņu pārvēd uz Štuthofas koncentrācijas nometni, kur 1945. gadā nometnes evakuācijas laikā B. Einbergs iet bojā. Tuvāku ziņu par viņa nāvi nav.

1941.gada jūnijā „padomju karaspēks atkāpjoties izveda gandrīz visu dzelzceļu ritošo inventāru, uzspridzināja tiltus, staciju ēkas” („Dzelzceļi Latvijā,” 2009, 5.lpp.), tomēr Suntažu stacija vēl paliek neskarta. Okupācija seko viena otrai, un dzelzceļa darbība tiek pakārtota kara apstākļiem, dažādu armiju militārajām interesēm.

Turpinājums sekos
Dzintra Paegle

OKTOBRIS SUNTAŽU KULTŪRAS NAMĀ

• **6. oktobrī** plkst. 9.00 tradicionālais **rudens Gadatirgus** pie kultūras nama. Tirgošanās pēc vispārējiem noteikumiem.

• **6. oktobrī** plkst. 21.00 - **Rudens balle** kopā ar grupu "Apvedceļš". Ieejas maksa - 5 Ls. Galdiņu pieteikšana un izpirkšana līdz 3. oktobrim. Tel. 29217856, 65037246.

• **10. oktobrī** plkst. 15.00 projekta "Kinopunkts" ietvaros **latviešu multiplikācijas filmu seanss**. Ieejas maksa - 0,50 Ls.

• **14. oktobrī** plkst. 11.00 ukraiņu **cirks "Transformeris"**. Ieeja - 1,50 Ls.

• **No 1. oktobra** kultūras nama foajē fotostudijas "Ogre" un domubiedru vasaras plenēra **izstāde "Suntažu cilvēki"**. Fotomākslinieki aicina uz **tikšanos 6. oktobrī** plkst. 13.00 tos suntažniekus, pie kuriem viesojās plenēra dalībnieki.

Oktobrī darba sezonu atsāks kultūras nama pašdarbības kolektīvi.

Koris SUNTAŽI - pirmdien, 1. oktobrī, plkst. 19.00

Ansamblis SVĪRE - trešdien, 3. oktobrī, plkst. 18.00 mazajā zālē

Amatierteātris SAUJA - ceturtdien, 4. oktobrī, plkst. 19.00

Jauniešu deju kolektīvs SPĀRE - piektdien, 5. oktobrī, plkst. 19.00

Vidējās paaudzes deju kolektīvs SUNTA - trešdien, 3. oktobrī, plkst. 20.00

Senioru deju kolektīvs SUNCELE - otrdien, 2. oktobrī, plkst. 20.00

Jogas grupa - svētdien, 7. oktobrī, plkst. 9.00 mazajā zālē

Rokdarbu pulciņš (vadītāja Ineta Donska) - sestdien, 13. oktobrī, plkst. 10.00 mazajā zālē

Audēju kopa SPOLE

Biedrība SUNTALNIECE

Būsim priecīgi redzēt jaunus dalībniekus visos kolektīvos!

Informācija k/n - T. 29145965, Aiga.

Uzmanību! Vēlamies dibināt folkloras kopu, tāpēc visus interesentus aicinām pieteikties dalībai šajā kolektīvā! Informācija kultūras namā.

Paldies AMATIERTĒTRIM "SAUJA"
PAR JAUNĀ MĀCĪBU ĢADA
PĪRMĀS DIENAS IESKANDINĀŠANU
SUNTAŽU VIDUSSKOLĀ.

Uzliec roku
Kādreiz man uz pleca:
Man par to
Arvien tāds dīvains prieks.
Kāda teikai,
Kas kā zeme veca,
Tādi mirkli
Manī uzplaukt liek.

L. Breikšs

SVEICAM
VISUS SEPTEMBRA JUBILĀRUS,
jo īpaši
70 gados
Andri Tiltiņu
75 gados
Aiju Rudzīti

SLUDINĀJUMI

PALDIES

Artūram Upeniekam,
Lienei Stiebrīnai, Lailai Kalniņai
par Suntažu internātskolai dāvētajiem
sarīkojuma deju aksesuāriem.
Mīlu paldies saka sk. Gunta un dejotāji

Pārdod

Ietilpīgu, kvalitatīvu stūra skapi.
Cena 80.Ls
Dīvstāvu bērnu gultu. Pirmajā stāvā
rakstāmgalds un drēbju skapis.
Cena 70 Ls
Tēl.29100361